

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012	
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA			Strona 1/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA	DATA 01.09.2018	WYDANIE 4	

1. CEL

Celem niniejszej procedury jest uszczegółowienie standardu PP „Prawa Pacjenta”.

2. PRZEDMIOT

Przedmiotem niniejszej procedury jest określenie zasad postępowania w razie konieczności zastosowania przymusu bezpośredniego zgodne z zasadami etyki oraz z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności oraz z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sposobu dokumentowania przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego.

3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA

Procedura obowiązuje we wszystkich komórkach organizacyjnych pionu leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego. Pracownicy poszczególnych oddziałów odpowiadają za przestrzeganie w pracy niniejszej procedury.

4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY

Przyjęta w opracowaniu terminologia i skróty, zgodna jest z zasadami obowiązującymi w działającym Zintegrowanym Systemie Zarządzania(ZSZ) oraz terminologią określoną w rozdziale „Terminy i określenia przyjęte w Programie Akredytacji Szpitali”, zamieszczonym w opracowaniu Centrum Monitorowania, Jakości w Ochronie Zdrowia o nazwie ‘ZESTAW STANDARDÓW AKREDYTACYJNYCH’ z roku 2009.

PZJ - Pełnomocnik ds.Jakości.

ZSZ – Zintegrowany System Zarządzania

KO – Komórka organizacyjna Szpitala.

KKO - Kierownik Komórki Organizacyjnej.

Przytrzymanie jest doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniem osoby z użyciem siły fizycznej.

Unieruchomienie jest dłużej trwającym obezwładnieniem osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa

Izolacja polega na umieszczeniu osoby, pojedynczo, w zamkniętym pomieszczeniu.

Przymusowe zastosowanie leków jest doraźnym lub przewidzianym w planie postępowania leczniczego wprowadzeniem leków do organizmu osoby - bez jej zgody.

Przymus bezpośredni polega na przytrzymaniu, przymusowym zastosowaniu leków, unieruchomieniu i izolacji.

Przymus bezpośredni wobec osób z zaburzeniami psychicznymi można zastosować tylko wtedy, gdy osoby te dopuszczają się zamachu przeciwko życiu lub zdrowiu własnemu lub innych, zagrażają bezpieczeństwu powszechnemu bądź w sposób gwałtowny niszczą lub uszkodzają przedmioty znajdujące się w ich otoczeniu.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012	
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA			Strona 2/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.09.2018	WYDANIE 4

5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

5.1. Dyrektor odpowiada za:

- zatwierdzenie procedury i ogólny nadzór nad nią.

5.2. Zastępca Dyrektora ds. Medycznych odpowiada za:

- sprawdzenie procedury

5.3. PZJ odpowiada za:

- nadzór nad opracowywaniem dokumentacji ZSZ, zgodnie z procedurą pod względem budowy, formy graficznej
- wprowadzanie zmian do dokumentów ZSZ

5.4. Koordynator leader odpowiada za merytoryczne przygotowanie i opracowanie procedury.

5.5. KKO odpowiadają za wdrożenie przestrzeganie i stosowanie przez pracowników niniejszej procedury

7. OPIS PROCESU

W szpitalu opracowano i wdrożono zasady stosowania przymusu bezpośredniego, które są zgodne z obowiązującymi przepisami. W przypadku konieczności zastosowania przymusu bezpośredniego personel medyczny postępuje zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia oraz Ustawą o Ochronie Zdrowia Psychicznego.

Rozporządzenie określa sposób:

- 1) stosowania przymusu bezpośredniego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego;
- 3) dokonywania oceny zasadności zastosowania przymusu bezpośredniego

6.1 O zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje wyłącznie **lekarz**, który określa rodzaj zastosowanego środka oraz osobiście nadzoruje jego wykonanie. Jeżeli nie jest możliwe uzyskanie natychmiastowej decyzji lekarza o zastosowaniu przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji decyduje i nadzoruje osobiście jego wykonanie **pielęgniarka**, zawiadamiając o tym niezwłocznie lekarza. W razie zastosowania przymusu bezpośredniego w trakcie wykonywania czynności wobec osoby, której pomocy udziela **zespół ratownictwa medycznego**, decyduje i nadzoruje osobiście kierujący akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych, który jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym dyspozytora medycznego.

6.2 Przymus bezpośredni **może trwać tylko do czasu ustania przyczyn jego zastosowania**.

6.3 Lekarz zaleca zastosowanie przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji **na czas nie dłuższy niż 4 godziny**. W razie potrzeby lekarz, po osobistym badaniu osoby z zaburzeniami psychicznymi, może przedłużyć unieruchomienie na następne okresy **nie dłuższe niż 6-godzinne**.

6.4 Po dwukrotnym przedłużeniu przez lekarza stosowania przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji dalsze przedłużenie stosowania tych środków przymusu bezpośredniego na kolejne okresy nie dłuższe niż 6-godzinne jest dopuszczalne wyłącznie po każdorazowym osobistym badaniu osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz uzyskaniu opinii innego lekarza będącego lekarzem psychiatrą.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012	
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA			Strona 3/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.09.2018	WYDANIE 4

6.5 Po upływie **24 godzin** stosowania przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji, lekarz powiadamia również ordynatora (lekarza kierującego oddziałem albo jednostką lub komórką organizacyjną, w której zastosowano przymus bezpośredni).

6.6 Jeżeli nie jest możliwe uzyskanie natychmiastowej decyzji lekarza, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego **decyduje pielęgniarka, zawiadamiając o tym niezwłocznie lekarza.**

6.7 Przymus bezpośredni w formie unieruchomienia jest stosowany w pomieszczeniu jednoosobowym. W przypadku braku możliwości umieszczenia osoby z zaburzeniami psychicznymi w pomieszczeniu jednoosobowym przymus bezpośredni w formie unieruchomienia jest stosowany w sposób umożliwiający oddzielenie tej osoby od innych osób przebywających w tym samym pomieszczeniu oraz zapewniający poszanowanie jej godności i intymności, w szczególności przez wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych bez obecności innych osób.

6.8 Przymus bezpośredni w formie izolacji jest stosowany w pomieszczeniu urządzonym w sposób zabezpieczający przed uszkodzeniem ciała osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz w sposób odpowiadający pod względem warunków bytowych i sanitarnych innym pomieszczeniom szpitala psychiatrycznego lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

6.9 Przed zastosowaniem przymusu uprzedza się osobę, wobec której środek ten ma być podjęty.

6.10 Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego polegającego na unieruchomieniu lub izolacji, należy ode

brać osobie przedmioty, które mogą być niebezpieczne dla życia lub zdrowia tej osoby albo innych osób, a w szczególności przedmioty ostre, okulary, protezy zębowe, pas, szelki, sznurowadła i źródła ognia.

6.11 Po zleceniu zastosowania przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji lekarz albo osoba, która podjęła decyzję o zastosowaniu przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji, wypełnia niezwłocznie kartę unieruchomienia lub izolacji, uzasadniając przyczyny zastosowania przymusu bezpośredniego, wybór środka przymusu bezpośredniego i czas jego stosowania.

6.12 Stan fizyczny osoby z zaburzeniami psychicznymi unieruchomionej lub izolowanej **pielęgniarka** kontroluje nie rzadziej, niż co 15 minut, również w czasie snu tej osoby. Adnotację o stanie fizycznym osoby z zaburzeniami psychicznymi unieruchomionej lub izolowanej pielęgniarka zamieszcza bezzwłocznie w karcie unieruchomienia lub izolacji.

6.13 W czasie kontroli **pielęgniarka**:

- 1) ocenia prawidłowość unieruchomienia, w szczególności sprawdza, czy pasy, uchwyty, prześcieradła, kaptan bezpieczeństwa lub inne urządzenia techniczne nie są założone zbyt luźno albo zbyt ciasno;
- 2) zapewnia krótkotrwałe częściowe albo całkowite uwolnienie osoby z zaburzeniami psychicznymi od unieruchomienia w celu zmiany jej pozycji lub zaspokojenia potrzeb fizjologicznych i higienicznych, nie rzadziej niż co 4 godziny.
- 3) w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zdrowia lub życia osoby z zaburzeniami psychicznymi unieruchomionej lub izolowanej pielęgniarka jest obowiązana natychmiast zawiadomić o tym lekarza.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.09.2018
			WYDANIE 4

6.14 Zastosowanie każdego środka przymusu bezpośredniego podlega odnotowaniu w indywidualnej i zbiorczej dokumentacji medycznej.

6.15 Informację o zastosowaniu przymusu bezpośredniego pielęgniarka umieszcza w książce raportów pielęgniarskich, w której, poza informacjami, o których mowa w ust.1, odnotowuje się również następujące informacje.

- 1) imię i nazwisko osoby decydującej o zastosowaniu przymusu bezpośredniego.
- 2) imiona i nazwiska osób wykonujących przymus bezpośredni.
- 3) przebieg stosowania przymusu bezpośredniego, w tym skutki stosowania przymusu bezpośredniego dla zdrowia osoby umieszczonej ,wobec której został on podjęty.

6.16 W przypadku zastosowania przymusu bezpośredniego, informacja o jego zastosowaniu jest zamieszczana w historii choroby, w której odnotowuje się:

- 1) zastosowany środek przymusu bezpośredniego;
- 2) przyczyny zastosowania przymusu bezpośredniego, w tym uzasadniające wybór środka przymusu bezpośredniego;
- 3) czas stosowania przymusu bezpośredniego oraz przyczyny jego ewentualnego przedłużenia;
- 4) informację o uprzedzeniu osoby z zaburzeniami psychicznymi przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego, że środek ten ma zostać wobec niej podjęty.
- 5) informację o odstąpieniu od uprzedzenia osoby z zaburzeniami psychicznymi, o możliwości zastosowania przymusu bezpośredniego, z uwagi na jej stan w sytuacji gdy osoba jest niezdolna do zrozumienia przekazywanych jej informacji.

6.17O zastosowaniu przymusu bezpośredniego zlecający niezwłocznie zawiadamia:

- 1) kierownika podmiotu leczniczego, jeżeli zlecającym jest lekarz tego podmiotu;
- 2) lekarza podmiotu leczniczego, jeżeli zlecającym jest pielęgniarka podmiotu leczniczego;

8. DOKUMENTY ZWIĄZANE

Z niniejszą procedurą związane są następujące dokumenty:

1. Zestaw Standardów Akredytacyjnych 2009, wydanych przez CMJ w OZ Kraków
2. Procedury ZSZ
3. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 stycznia 2014 r w sprawie sposobu dokumentowania przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego.
5. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego z dnia 24 listopada 2017 roku.
6. Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 roku o zmianie Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.
7. INSTRUKCJA - ZAŁ.DO PP8 Dotycząca sposobu stosowania i dokumentowania przymusu bezpośredniego oraz dokonania oceny zasadności jego zastosowania NR-1-DM-2012.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012	
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA			Strona 5/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.09.2018	WYDANIE 4

9. ZAŁĄCZNIK

1. INSTRUKCJA - ZAŁ.DO PP8 Dotycząca sposobu stosowania i dokumentowania przymusu bezpośredniego oraz dokonania oceny zasadności jego zastosowania NR-1-DM-2012.

9. SPIS TREŚCI, KARTA ZMIAN, ZATWIERDZENIA.

1. CEL.....	1
2. PRZEDMIOT.....	1
3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA.....	1
4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY	2
5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	2
6. OPIS STANDARDU	2
7. DOKUMENTY ZWIĄZANE.....	4
8. ZAŁĄCZNIKI	4
9. SPIS TREŚCI, KARTA ZMIAN, ZATWIERDZENIA.....	5

Karta zmian

Nr zmiany	Zmiany		Opis zmiany	Data zmiany	Podpis autora zmiany
	Punktu Podpunktu rozdziału	Akapitu lub fragmentu tekstu ze strony nr			
1.	całość	całość	Aktualizacja Procedury PP8 wydanie 3	01.03.2014	B. Wysoczańska-Skroban
2.	całość	całość	Aktualizacja Procedury PP8 wydanie 4	11.06.2018	T.Marcol

Zatwierdzenia

Zespół	Imię i nazwisko KO	Data	Podpis
Opracował	Teresa Marcol Katarzyna Polak	11-06-2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Sprawdził	NR Szymon Stuchly	18.08.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Sprawdził	PZJ Grzegorz Bula	18.08.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Sprawdził	DM Elżbieta Wielgos-Karpińska	18.08.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO PP		NR – PP8 -2012	
	DOTYCZĄCA STOSOWANIA I DOKUMENTOWANIA PRZYMUSU BEZ- POŚREDNIEGO ORAZ DOKONYWANIA OCENY ZASADNOŚCI JEGO ZASTOSOWANIA			Strona 6/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA	DATA 01.09.2018	WYDANIE 4	

Zatwierdził	DN Ryszard Rudnik	18.08.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
--------------------	-------------------	------------	---------------------------